

ELS CORBS I LA LLUITA DE CLASSES

18.01.2015 __ ARADIUMENGE __ 23

TEXT __ DAVID BUENO

TRADICIONALMENT S'HA DIT QUE les classes socials van sorgir durant la revolució neolítica, quan algunes persones van començar a exercir drets de propietat sobre la terra, la qual cosa, al seu torn, va significar l'origen, en paraules de filòsofs com Karl Marx i Friedrich Engels, de l'anomenada lluita de classes. No queda clar, però, si abans ja existien diferències de classe, de manera que la revolució neolítica potser només les va aprofundir. El motiu d'aquesta segona possibilitat és que totes les espècies animals que tenen comportaments socials mostren diferències jeràrquiques entre els diversos membres.

Un nou estudi publicat a *Current Biology* demostra que els corbs, ocells amb comportaments socials complexos, també tenen classes socials i lluites de classe. Els autors de l'estudi, a més, proposen que l'existència de conflictes socials pot explicar per què els corbs són més intel·ligents que la majoria d'ocells, atès que aquesta és una característica útil en situacions de competència social.

Els corbs comuns (*Corvus corax*) han sigut molt estudiats pels etòlegs pel fet de presentar uns comportaments socials molt sofisticats, que inclouen, per exemple, la formació d'aliances entre individus que tenen un interès comú i la intervenció dels corbs dominants en les relacions socials dels altres. També presenten una marcada estructuració social, que, malgrat ser dinàmi-

ca, té tendència a mantenir-se. L'estructura social de les colònies de corbs depèn de diversos factors, però el més important és l'estat d'aparellament. Concretament, al capdamunt de la jerarquia hi ha les parelles que tenen un territori propi per criar els descendents; després hi ha les parelles que no tenen territori propi, seguides dels corbs que estan començant a establir parelles i, finalment, a sota de tot, hi ha els corbs sense parella. A més, són capaços de recordar la seva filiació social durant anys, i fan un seguiment dels possibles canvis socials dels individus del seu entorn.

CONFLICTES SOCIALS

En aquest treball, Jorg Massen i els seus col·laboradors, del departament de biologia cognitiva de la Universitat de Viena, van estudiar les interaccions que es produeixen entre corbs de la mateixa classe social i també de diferents classes socials en una de les colònies més grans d'Europa, que es troba als Alps austríacs. Està formada per més de 300 individus, 200 dels quals estan marcats amb senyals que els identifiquen, la qual cosa permet fer-ne un seguiment detallat molt exhaustiu.

Concretament, van analitzar les relacions de col·laboració i d'interferència. Els resultats que descriuen al seu treball indiquen que les relacions de col·laboració s'estableixen sempre entre corbs d'una mateixa clas-

se social, generalment de les classes socials inferiors, els quals s'alien amb la intenció de desbancar alguns dels corbs de les classes més altes, amb l'objectiu d'ocupar els seus territoris de cria.

Tanmateix, per evitar l'establiment d'aquestes aliances, els individus de la classe més alta interfereixen regularment, i de manera gratuïta –és a dir, sense obtenir cap recompensa immediata a la seva acció–, en la formació de noves parelles i en l'estabilitat de les parelles de les classes inferiors, la qual cosa dificulta que aquestes parelles puguin ascendir dins la seva peculiar jerarquia, que pren com a base l'estat d'aparellament. A més, els descendents recorden la classe social a la qual pertanyien els seus progenitors i imiten els seus comportaments, la qual cosa fa que tendeixin a mantenir la classe social de la seva família. En definitiva, segons Massen i els seus col·laboradors, els comportaments socials dels corbs estan destinats, d'una banda, a millorar d'estatus, i, de l'altra, a evitar que els altres individus ho aconseguixin. A més, atès que els corbs mostren una intel·ligència clarament superior a la d'altres ocells, aquests resultats reforcen la hipòtesi que la intel·ligència ha sigut seleccionada durant l'evolució pels avantatges que dóna en situacions de competència social. ■

__ David Bueno és professor i investigador de la Universitat de Barcelona

Els científics creuen que la conflictivitat social entre els corbs és el que ha provocat la seva evolució, fins al punt d'aconseguir ser més intel·ligents que la majoria d'ocells.

KAREN FALIYAN / GETTY